

Ocena Strefy Płatnego Parkowania

Październik 2018 r.

Informacja na Sesję Rady Miasta Płocka na temat: Ocena strefy płatnego parkowania została opracowana na podstawie materiałów przekazanych od:

- 1) Komunikacji Miejskiej Płock Sp. z o.o. - operatora SPP,
- 2) Miejskiego Zarządu Dróg w Płocku – zarządca drogi na terenie SPP,
- 3) Straży Miejskiej w Płocku,
- 4) Pełnomocnika ds. Transportu Publicznego i Inżynierii Ruchu Drogowego.

I. Wprowadzenie

Strefę płatnego parkowania wprowadzono w mieście Płocku w wyniku trwających od czerwca 2015 r., półrocznych konsultacji społecznych. Strefa została przyjęta uchwałą Rady Miasta Płocka Nr 280/XV/2016 w sprawie ustalenia strefy płatnego parkowania na terenie miasta Płocka oraz wysokości stawek opłat za parkowanie pojazdów samochodowych i opłaty dodatkowej, sposobu ich pobierania oraz wprowadzenia opłaty abonamentowej.

Wprowadzenie rozwiązania wzbudzającego rotację pojazdów w centralnej części miasta w formie SPP wynika z przyjętej Polityki Parkingowej podjętej przez Radę Miasta Płocka uchwałą 279/XV/2016. Dokument jest kluczowym rozwinięciem Studium Transportowego i Bezpieczeństwa Transportu Miasta Płocka. Zapisy w nim zawarte stanowią o kierunkach rozwoju, które będą obowiązujące w zakresie parkowania pojazdów w naszym mieście. W dokumencie tym poruszono szeroki aspekt zagadnień związanych nie tylko z parkowaniem samochodów osobowych, ale również z parkowaniem autobusów, samochodów ciężarowych oraz pojazdów samochodowych jednośladowych i rowerów. W ramach przyjętego dokumentu Polityki Parkingowej miasta Płocka przeprowadzono badania dotyczące problemów parkingowych na terenie całego Miasta. Zgodnie z przeprowadzonymi analizami wykazano, iż największy problem z dostępnością miejsc postojowych występuje na Osiedlu Stare Miasto oraz Kolegialna, z związku z zajętością wyznaczonych miejsc przez więcej niż 8 godzin.

Zgodnie z art. 13b ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych strefę ustala się na obszarach charakteryzujących się znacznym deficytem miejsc postojowych.

Wśród najważniejszych argumentów związanych z wprowadzeniem strefy płatnego parkowania w centrum naszego miasta wymienić należy:

- 1) uporządkowanie przestrzeni miejskiej;
- 2) zwiększenie rotacji parkujących pojazdów;
- 3) zdyscyplinowanie kierowców – pozostawienie w strefie aut użytkowanych wyłącznie przez właścicieli (zwłaszcza w przypadku posiadania wielu pojazdów);
- 4) ograniczanie negatywnego wpływu zewnętrznego ruchu samochodowego na warunki poruszania się w mieście oraz na degradację środowiska miejskiego i zagrożenie bezpieczeństwa, przy jednoczesnym zapewnieniu dostępu tego ruchu do kluczowych dla funkcjonowania i rozwoju obszarów miasta;
- 5) usprawnienie transportu w mieście poprzez ograniczanie kongestii motoryzacyjnej;
- 6) zwiększenie atrakcyjności oferty transportu publicznego - Komunikacji Miejskiej Płock Sp. z o.o.;
- 7) ograniczanie negatywnego wpływu ruchu samochodowego na środowisko naturalne oraz warunki życia mieszkańców Płocka (szczególnie jako miejsce zamieszkania obszar centralny);
- 8) poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego;
- 9) poprawa warunków parkowania pojazdów;
- 10) ochrona zabytkowej centralnej części miasta przed nadmiernym ruchem samochodowym.

II. Konsultacje

W dniach od 25 czerwca 2015 r. do 30 grudnia 2015 r. przystąpiono do przeprowadzenia konsultacji społecznych zarządzeniem Prezydenta Miasta Płocka Nr 741/2015 z dnia 25 czerwca 2015 r. Konsultacje te prowadzone były zarówno w formie spotkań z mieszkańcami, badań ankietowych w formie elektronicznej, badań face-to-face oraz komunikacji elektronicznej. Spotkania cieszyły się dużym

zainteresowaniem zarówno mieszkańców Płocka, jak i podmiotów prowadzących na terenie miasta działalność gospodarczą. Prowadzone w ten sposób konsultacje miały za zadanie wskazać kierunek, w ramach którego należy opracować optymalny kształt oraz zasady strefy płatnego parkowania. Podczas pierwszego spotkania zebrano wszelkie uwagi osób obecnych na spotkaniu, które przyczyniły się do powstania wstępnej koncepcji SPP, przedstawionej na drugich konsultacjach społecznych. Łącznie podczas całego procesu konsultacji zebrano ok. 17 tyś. uwag, opinii i wniosków. Wszystkie zebrane wnioski zostały poddane analizie, następnie opracowano ostateczny kształt strefy, która została przedstawiona Radzie Miasta Płocka uchwałą Nr 280/XV/2016. Prezydent Miasta wielokrotnie wsłuchiwał się w głos mieszkańców w celu optymalizacji przyjętych rozwiązań. Na etapie konsultacji w związku z planami wprowadzenia strefy pojawiały się różne opinie mieszkańców Płocka. Różnie też przedstawiały się stawki opłat za parkowanie. Plany przyjęcia strefy popierali gorąco mieszkańcy Płocka, którzy zwracali uwagę na niemożliwość zaparkowania pojazdów przy budynkach urzędów, czy sklepach zlokalizowanych w strefie. Z drugiej strony istniał dylemat, czy wprowadzać rozwiązania, które wymuszają rotację aut w centrum, ale dla mieszkańców będą oznaczały konieczność zmiany swoich przyzwyczajzeń. Na początku strefa miała obejmować szerokie śródmieście, ograniczone miejskimi alejami. W efekcie konsultacji zdecydowano się przyjąć obszar strefy zmniejszony od wschodniej strony.

III. Udogodnienia dla mieszkańców

Dla mieszkańców wprowadzono rozwiązanie, zgodnie z którym klienci strefy mogą parkować w strefie na podstawie abonamentu rocznego tylko za 30 zł. Możliwość zakupu abonamentu została ograniczona do jednego samochodu na mieszkanie. W przypadku chęci zakupu abonamentu na drugi pojazd kwota abonamentu rośnie do kwoty 100 zł miesięcznie.

Dzięki temu rozwiązaniu, wydane abonamenty są na mniej więcej połowę miejsc parkingowych. Z informacji od operatora strefy – Komunikacji Miejskiej Płock Sp. z o.o. wynika, iż do końca lipca 2018 r. wydano 474 abonamentów mieszkańców M1 (na pierwszy pojazd), 56 abonamentów mieszkańców M2 (na drugi pojazd) oraz 16 abonamentów ekologicznych. Są to abonamenty stałe wykorzystywane w SPP. Jednak rotacja pojazdów nie ogranicza się tylko do pozostałej połowy dostępnych miejsc w strefie, ponieważ w ciągu dnia, mieszkańcy wyjeżdżają pojazdami poza strefę np. do sklepów czy do pracy.

Dzięki innowacyjnemu w skali kraju rozwiązaniu dla mieszkańców, czyli darmowych pierwszych 30 minut w strefie, centrum miasta nie zostało zupełnie zamknięte dla kierowców. Jest to czas pozwalający na załatwienie spraw np. zatrzymać się przed Urzędem, by zostawić jakieś pismo i ponownie zaparkować przy ul. Kwiatka przed sklepem czy bankomatem. W miesiącu wydawanych jest ponad 50 tys. bezpłatnych biletów parkomatowych.

Wielkość strefy ocenia się na ok. tysiąc miejsc parkingowych. Trzeba podkreślić, że w alternatywie do strefy zostały wyznaczone parkingi buforowe np. przy ul. Stefana Okrzei, czy przed Teatrem Dramatycznym w Płocku, gdzie po uporządkowaniu parkowania na tym placu parkuje około trzysta aut. Tam parkowanie jest bezpłatne i jest to miejsce, gdzie np. pracujący w strefie mogą zostawić auto i dojechać do swojego miejsca pracy. Zapelnienie parkingu w ciągu dnia pokazuje, że wiele osób korzysta z takiej możliwości.

Uporządkowanie terenu przy starówce było ideą wprowadzenia SPP.

Istniał problem z ogromnym zatłoczeniem w centrum miasta. W ciągu dnia, około godz. 10, nie było już możliwości zaparkowania pojazdu w tym rejonie zgodnie z przepisami Prawa o ruchu drogowym i oznakowaniem ulic. Codziennie część pozostawianych samochodów było zaparkowanych niezgodnie z prawem.

Obecnie po wyznaczeniu miejsc do postoju nie ma sygnałów, że jakieś obszary w strefie są zastawione samochodami. Wpływ na to mają wspomniane wcześniej parkingi buforowe, dzięki czemu obecnie nie planuje się rozszerzenia zasięgu strefy.

W ramach uchwały przyjęto regulamin SPP, który określa wysokość opłat za postój pojazdu, wysokość opłat preferencyjnych w formie abonamentów, w tym określając osoby i przedsiębiorstwa, które mogą skorzystać z opłat zryczałtowanych oraz określają granice objętego terenu.

IV. Dane operatora SPP – KM Płock Sp. z o.o.

Na mocy umowy wykonawczej Komunikacji Miejskiej Płock Sp. z o. o. na okres 5 lat powierzono zadanie świadczenia usługi w zakresie administrowania strefą płatnego parkowania na rzecz gminy Płock. Według danych przekazanych od operatora strefy od 1 października 2017 do 31 lipca 2018 r. w parkomatach zostało pobranych 812.481 sztuk biletów parkingowych na łączną kwotę 908.377,10 zł. Kartą płatniczą dokonano płatności w parkomatach na kwotę 170.730,40 zł, natomiast w bilonie 737.646,70 zł. Bezpłatne bilety parkingowe 30 - minutowe wyniosły 534.670 sztuk i stanowiły one 65,81 % wszystkich pobranych biletów parkingowych w strefie.

W związku z uruchomionymi płatnościami mobilnymi, spółka KM Płock przygotowała płatności w czterech systemach: moBilet, ePark, skycash oraz City Park APP, które przyniosły odpowiednio: 11.185,65 zł, 857,90zł, 40.897,56 zł oraz 512,53 zł co łącznie stanowiło 53.453,64 zł wpływów do budżetu. Najchętniej użytkownicy SPP korzystają z aplikacji skycash.

Niewątpliwą zaletą płatności mobilnych jest stały dostęp do parkomatu w swoim telefonie. Przy pomocy dedykowanej aplikacji można zapłacić za postój samochodu, przedłużyć czas opłaconego biletu i mieć stały podgląd na długość trwania postoju, wszystko bez problemu i wychodzenia ze spotkania. Należy podkreślić, że w przypadku płatności mobilnych system proporcjonalnie nalicza opłatę za rzeczywisty czas postoju. Jest to przydatne m.in. dla przedsiębiorców, czy dla osób, którym trudno określić przewidywany czas postoju pojazdu w strefie. Jest to najdogodniejsza forma realizacji płatności w strefie z wykorzystaniem telefonu z dostępem do internetu, na którym trzeba zainstalować aplikację i w zależności od wybranego operatora wystarczy zarejestrować kartę kredytową lub doładować wirtualną portmonetkę.

Zgodnie z uchwałą kwota opłaty dodatkowej wynosi 50,00 zł. Na koniec lipca 2018 r. zostało wystawionych przez kontrolerów łącznie 11.594 szt. opłat dodatkowych z tytułu nieuiszczonych opłat za postój w strefie. Należna kwota z tego tytułu wyniosła 579.700,00 zł, z czego 264.143,14 zł została już uiszczona. Ściągalność opłat jest na poziomie 46 %. Pozostała kwota jest lub będzie przedmiotem postępowania windykacyjnego, które prowadzi Miejski Zarząd Dróg w Płocku. Z przeprowadzonej analizy przychodów i kosztów wynika, że spółka przekazała do końca lipca 2018 r. na konto MZD kwotę: 1.247.548,78 zł.

V. Reklamacje, odwołania, windykacje – MZD Płock

Zgodnie z uchwałą do rozpatrywania wniosków reklamacyjnych upoważniony jest Miejski Zarząd Dróg w Płocku. Wnioski reklamacyjne rozpatrywane są w ciągu miesiąca kalendarzowego od daty złożenia wniosku.

Raport dotyczący funkcjonowania Strefy Płatnego Parkowania MZD od dnia 01.10.2017 r.- 31.07.2018 r.

Ilość wystawionych zawiadomień

Wystawione zawiadomienia	11 594 szt.
--------------------------	-------------

Reklamacje/odwołania

Reklamacje złożone od 01.10.2017 r. do 31.07.2018 r.	1591 szt.
Anulowane zawiadomienia (wnioski reklamacyjne-kierowcy, wnioski reklamacyjne- kontrolerzy, odwołania)	793 szt.

Upomnienia (01.10.2017 r. do 31.07.2018 r.)

Wystawione upomnienia	5 582 szt.
Opłacone upomnienia w tym częściowo opłacone	2050 szt.
Umorzone należności wynikające z upomnień (decyzje)	17 szt.
Upomnienia wycofane/anulowane z powodów: a) zmiana właściciela pojazdu (umowa kupna/sprzedaży, leasingi) b) dostarczenia dowodów wpłaty dot. zawiadomień c) błąd systemu przy imporcie danych z KM Płock d) w trakcie wyjaśnień	a) 923 szt. b) 85 szt. c) 25 szt. d) 3 szt.

Miejski Zarząd Dróg w Płocku na bieżąco podejmuje czynności związane z pozyskiwaniem danych osobowych właścicieli pojazdów, na które wystawiono zawiadomienia do uiszczenia opłaty dodatkowej za parkowanie bez wniesienia opłaty lub udokumentowania prawa do zwolnienia z opłat.

W dniu 05.06.2017 r. zatrudniono pracownika na stanowisku starszy referent ds. strefy płatnego parkowania, którego obowiązkiem jest wysyłanie upomnień w związku z brakiem wpłat opłat dodatkowych za postój pojazdów samochodowych w strefie płatnego parkowania.

Po odpowiednim przeszkoleniu pracownika i dostosowaniu stanowiska pracy w dniu 27.07.2017 r. rozpoczęto wysyłanie upomnień.

Wpływy z płatnej strefy parkowania przekazane na rachunek Miejskiego Zarządu Dróg w Płocku do dnia 31.07.2018 r.:

- 1.405.492,31 zł (kwota wykazana w raporcie przez MZD) - minus 157.943,53 (wpływy z tytułu należności egzekwowanych w trybie przeprowadzonego postępowania egzekucyjnego)=1.247.548,78 (kwota wykazana w raporcie przez KM).

W przypadku negatywnego rozstrzygnięcia MZD w Płocku klient strefy ma możliwość złożenia odwołania do Komisji ds. rozpatrywania odwołań od decyzji Miejskiego Zarządu Dróg w Płocku w postępowaniu reklamacyjnym powołanej do działania zarządzeniem Prezydenta Miasta Płocka Nr 2809/2016 z dnia 16 grudnia 2016 r. Komisja w ww. okresie rozpatrzyła 191 odwołań, z czego 44 zostało rozstrzygniętych pozytywnie. Dotyczyły one osób niepełnosprawnych, w przypadku pierwszego przypadku nieumieszczenia karty parkingowej osoby niepełnosprawnej za przednią szybą pojazdu w sytuacjach, w których kierujący wnieśli opłatę za postój i w

sposób oczywisty pomylili się wpisując numer rejestracyjny do parkomatu. W pozostałych przypadkach Komisja rozstrzygała odwołania negatywnie.

VI. Zdarzenia w strefie – Straż Miejska

Z informacji przekazanej od Straży Miejskiej w Płocku w strefie płatnego parkowania w okresie od 1.10.2017 r. do 31.07.2018 r. podjęto łącznie 1.275 interwencji. Z czego zastosowano 418 pouczeń, wystawiono 491 mandatów karnych na łączną kwotę 50.550 zł, do sądu skierowano 41 wniosków o ukaranie, 42 sprawy zostały umorzone z powodu braku znamion wykroczenia, niewykrycia sprawcy lub braku podstawy prawnej, natomiast w 283 sprawach trwały czynności wyjaśniające.

VII. Proponowane zmiany

W związku z sygnałami płynącymi od użytkowników strefy, osób prowadzących działalność gospodarczą na terenie strefy oraz kontrolerów SPP, którzy na co dzień obserwują działanie strefy, Operator strefy zgłosił swoje uwagi związane z dostosowaniem istniejącej infrastruktury do potrzeb osób z niej korzystających. Obecnie z analizy napełnień parkomatów i ilości transakcji w SPP, Spółka KM Płock zaproponowała dokupienie 6 nowych urządzeń w ramach przetargu uzupełniającego. Operator wstępnie wyznaczył 6 lokalizacji dla nowych urządzeń: Plac Obrońców Warszawy przy Pomniku Broniewskiego, przy Urzędzie Miasta, Nowy Rynek po stronie S3 strefy, ul. Kościuszki w okolicy Przedszkola, 1 - go Maja przy pralni chemicznej, ul. Królewiecka. Z danych otrzymanych od spółki KM Płock koszt zakupu i montażu tych parkomatów to ok. 125.472 zł brutto, dodatkowo serwis tych urządzeń wzrośnie o ok. 22.140 zł brutto. Montaż nowych urządzeń planowany jest w nowym roku, po dokonaniu weryfikacji wysokości wynagrodzenia wpłaconego Operatorowi, po zwiększeniu ilości urządzeń.

VIII. Podsumowanie

Wprowadzenie strefy płatnego parkowania w Płocku miało za zadanie osiągnięcie wielu celów. Ideą było wymuszenie rotacji pojazdów na terenach najbardziej obciążonych. Nie możemy udawać, że nie widzieliśmy, iż codziennie na Starym Mieście i w śródmieściu Płocka kilka tysięcy pojazdów parkowało na osiem lub więcej godzin. Były także pojazdy zostawione na parkingach na całe tygodnie. Blokowały one miejsca parkingowe dla osób, które chciały skorzystać z oferty banków, punktów usługowych, sklepów czy restauracji. Również dla osób, które przychodzą do sądów, czy Urzędu Miasta.

Dzięki innowacyjnemu podejściu do organizacji miejskiej strefy płatnego parkowania Płock, jak widać, pozbył się tego problemu. Po prawie dwóch latach od rozpoczęcia funkcjonowania SPP można stwierdzić, iż idea została osiągnięta. Należy pamiętać, że centrum i Stare Miasto, w zaplanowanej Strefie Płatnego Parkowania posiada pięć tysięcy gospodarstw domowych – około 15 tysięcy płocczan. Im Strefa przyniosła wielką ulgę.

Strefa obowiązuje od poniedziałku do piątku w godzinach 8:00 - 17:00. Liczba wydanych bezpłatnych biletów parkingowych pozwala sądzić, że to udogodnienie dla kierowców jest chętnie wykorzystywane. Duże emocje budziła zasada, która pozwalała przez pierwsze 30 minut parkować za darmo, ale tylko raz dziennie można z tego przywileju skorzystać. Płock jest jednym z nielicznych ośrodków w Polsce, w którym taka możliwość została wprowadzona. Możliwość ponownego wjazdu do SPP jednego dnia i ponownego zaparkowania 30 minut za darmo - przeczyłoby idei Strefy. Oznaczałoby wprowadzenie przywileju, pozwalającego krążyć i parkować bez opłat.

Godzina parkowania w SPP to tylko 2 złote, potem jest progresywna stawka opłaty wynikająca z ustawy o drogach publicznych, która stanowi, że cena za pierwszą godzinę nie może przekraczać 3 zł, za dwie kolejne może być najwyżej o 20 proc. wyższa od poprzedniej, a za czwartą i następne nie może przekraczać ceny za pierwszą. W przypadku niemożliwości dokładnego oszacowania czasu postoju w SPP, wprowadzono dla klientów opłatę za cały dzień postoju w wysokości 12 zł. Ustalając strefę osiągnięto równowagę strefa jest wypełniona, ale istnieje też margines wolnych

miejsc postojowych. Obecnie zajętość i rotacja na miejscach postojowych umożliwia dotarcie i pozostawienie samochodu osobom pragnącym przyjechać do śródmieścia. Jednocześnie poprzez konieczność oznakowania miejsc postojowych wprowadzono na terenie miasta ład przestrzenny oraz poprawiono bezpieczeństwo innych uczestników ruchu, w tym pieszych poprzez niedopuszczenie do postoju pojazdów w miejscach nieprzystosowanych na zbyt wąskich chodnikach.

Podczas konsultacji był proponowany inny kształt SPP (strefa miała obejmować osiedle Kolegialna aż do al. Kilińskiego) oraz proponowany inny czas darmowego parkowania (45 min), ale co do zasady funkcjonowania nic się nie zmieniło.

Obecnie kontrolerzy SPP są obowiązani sprawdzić wniesienie opłaty w systemie poprzez terminale kontrolerskie i jest to wystarczające do potwierdzenia wniesienia opłat, czy korzystania przez klientów z bezpłatnych 30 minut. Należy pamiętać, iż pobrany bilet klienci strefy będą obowiązani zachować, staje się on bowiem dowodem postoju pojazdu, w przypadku konieczności złożenia wniosku reklamacyjnego lub dalszego odwołania.

Ze zgłoszeń klientów strefy wynika, że są miejsca do postoju pojazdu, zatem nie ma potrzeby, aby np. podnosić stawkę godzinową. Nie ma obecnie także planów utworzenia podstref. Jest jeden obszar ściśle centrum, w którym można by podnieść opłatę, ale byłaby to jedna podstrefa. Z drugiej strony dziś cała strefa ma jednolity, a przez to czytelny charakter, którego nie należy zaburzać. Należy zachęcić klientów SPP do płatności mobilnych, w których opłata naliczana jest proporcjonalnie do rzeczywistego czasu parkowania, chociaż tych opłat jest więcej porównując poprzedni okres (w okresie 2016 r. - 2017 r.) płatności mobilne były na poziomie 16 %, dziś jest to ponad 18%. Obecnie trzeba także podjąć działania zmierzające do skutecznej windykacji nieuiszczonych opłat dodatkowych za postój w strefie.

IX. Nagroda za strefę

Miasto Płock zostało docenione na Kongresie Transportu Publicznego, który odbył się w dniach 12-13 października 2017 r. Działalność strefy płatnego parkowania została doceniona przez niezależnych ekspertów, którzy przyznali Urzędowi Miasta Płocka nagrodę za innowacyjne podejście do organizacji miejskiej strefy płatnego parkowania w ramach oceny podejmowanych działań w przestrzeni miejskiej.

PEŁNOMOCENIK
ds. Transportu Publicznego
i Inżynierii Ruchu Drogowego
Jacek Ambroziak